

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1882/2021
18.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Јелене Ивановић и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Јовановић, адвокат из ..., против туженог „SERBIA ZIJIN COPPER“ д.о.о. Бор, правног следбеника РТБ Бор група РТБ Бор д.о.о. Бор, ради поништаја решења, преображаја радног односа и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1945/20 од 10.05.2021. године, у седници већа одржаној 18.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1945/20 од 10.05.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П1 706/19 од 22.06.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи, као неправилно и незаконито, решење туженог број .. од 02.11.2017. године којим је тужилји отказан уговор о раду, те да се тужени обавезе да тужилју врати на рад на послове и радне задатке у складу са њеном стручном спремом, знањем и радним искуством. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да јој накнади штету у висини изгубљене зараде за период који није радила, и то почев од новембра 2017. године па закључно са 31.05.2019. године, у новчаним износима ближе наведеним у овом ставу изреке са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од последњег дана у наредном месецу за сваки претходни месец, те да се обавезе да за тужилју уплати припадајуће доприносе по важећим основицама на дан уплате, и то доприносе за ПИО – Републичком фонду ПИО, доприносе за здравствено осигурање – РФЗ за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослености – Националној служби за запошљавање, уз обавезу предаје уредно попуњених образаца М4 и М8. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да је у радном односу на неодређено време код туженог на пословима предвиђеним Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у организационој целини .., Сектор за ..., Одељење ... број .., ... – самостални

стручни сарадник почев од 06.01.2017. године. Ставом четвртим изреке, одбијена је као неоснована предложена привремена мера којом је тужила тражила обавезивање туженог да је врати на рад у року од 3 дана од пријема ове пресуде. Ставом петим изреке, обавезана је тужила да туженом (очигледно омашком погрешно наведено „тужиоцу“) накнади трошкове парничног поступка у износу од 162.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1945/20 од 10.05.2021. године одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП због којих ревизија може да се изјави.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код туженог била у радном односу на неодређено време на основу закљученог уговора о раду од 28.10.2014. године и обављала послове „самостални стручни сарадник за ...“. Решењем туженог број .. од 18.12.2015. године тужилји је отказан уговор о раду због повреде радне обавезе и радне дисциплине. Тужила је поднела тужбу Основном суду у Бору којом је поред осталог тражила поништај решења од 18.12.2015. године и одређивање привремене мере да се обавезе тужени да тужилју врати на рад на послове и радне задатке које је обављала у време доношења наведеног решења. По тој тужби Основни суд у Бору је донео пресуду П1 8/16 од 02.11.2016. године којом је тужбени захтев тужиле усвојио у целини, укључујући и предложену привремену меру и одлучио да ће та привремена мера важити до правноснажног окончања радног спора П1 8/16. У извршењу привремене мере из пресуде Основног суда у Бору П1 8/16 од 02.11.2016. године, тужени је са тужилјом закључио Уговор о раду број .. од 06.01.2017. године којим је тужила враћена на рад на послове самосталног стручног сарадника за ..., и то на одређено време са трајањем до правноснажног окончања радног спора у предмету П1 8/16. Решењем Апелационог суда у Нишу Гж1 453/17 од 29.09.2017. године укинута је пресуда Основног суда у Бору П1 8/16 од 02.11.2016. године у усвајајућем делу става првог изреке, другом ставу изреке, трећем ставу изреке (који се односи на привремену меру) и четвртом ставу изреке и предмет у тим деловима враћен истом суду на поновно суђење. У вези са овим решењем, тужени је дана 02.11.2017. године донео решење број .. којим је тужилји отказао уговор о раду број .. од 06.01.2017. године, те јој је радни однос престао дана 01.11.2017. године. Тужбом од 16.11.2017. године тужила је поред осталог тражила поништај решења туженог број .. од 01.11.2017. године и одређивање привремене мере обавезивањем туженог да је врати на рад у року од три дана од дана пријема пресуде. Радни спор у предмету П1 8/16 правноснажно је завршен

преиначујућом пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1252/18 од 06.07.2018. године којом је тужбени захтев усвојен у делу којим је тражен поништај решења туженог број .. од 18.12.2015. године о отказу уговора о раду, а одбијен као неоснован у делу којим је тражено обавезивање туженог да тужиљу врати на рад и накнади јој штету у виду изосталих зарада и доприноса за обавезно социјално осигурање за период од децембра 2015. године па закључно са децембром 2016. године (члан 191. став 1. Закона о раду). Истом пресудом Апелациони суд је оценио да је првостепени суд правилно нашао да је решење туженог број .. од 18.12.2015. године законито у материјално-правном смислу, јер је постојао основ за отказ уговора о раду, повреда радне обавезе и радне дисциплине које су тужили основано стављене на терет тим решењем, а да је исто незаконито у формално-правном смислу, јер је засновано на повреди правила из члана 180. Закона о раду, имајући у виду да пре његовог доношења тужени тужили није доставио упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду. Због тога је том пресудом тужени обавезан да тужили исплати на име накнаде штете шест зарада које је тужила остварила у месецу који је претходио месецу у коме је престао радни однос, уместо њеног враћања на рад (члан 191. став 7. Закона о раду). Пресудом Врховног касационог суда Рев2 2784/18 од 06.06.2019. године одбијена је ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1252/18 од 06.07.2018. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиле.

Одредбом члана 37. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14), прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред утврђено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. Ставом 6. истог члана прописано је да ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена на које је уговор закључен, сматраће се да је радни однос заснован на неодређено време.

Одредбом члана 175. став 1. тачка 7) истог закона, прописано је да радни однос престаје у другим случајевима утврђеним законом.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је у побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев тужиле као неоснован, уз оцену да је тужили законито престао радни однос код туженог дана 01.11.2017. године. Наиме, пресудом Основног суда у Бору П1 8/16 од 02.11.2016. године усвојена је предложена привремена мера и обавезан тужени да тужиљу врати на рад, на послове и радне задатке које је обављала у време доношења решења о отказу Уговора о раду број .. од 18.12.2015. године, у року од три дана од дана пријема те пресуде. На основу наведене пресуде, тужени је са тужиљом закључио Уговор о раду број .. од 06.01.2017. године. Како је решењем Апелационог суда у Нишу Гж1 453/17 од 29.09.2017. године укинута пресуда Основног суда у Бору П1 8/16 од 02.11.2016. године и у делу који се односи на усвојену привремену меру, отпао је правни основ по

коме је тужени са тужиљом закључио Уговор о раду број .. од 06.01.2017. године. Сагласно томе, тужилци је законито, на основу решења туженог број .. од 02.11.2017. године, престао радни однос код туженог дана 01.11.2017. године. Околност да је поступак у предмету Основног суда у Бору П1 8/16 правноснажно окончан преиначујућом пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1252/18 од 06.07.2018. године, без утицаја је на законитост наведеног решења о отказу уговора о раду, због тога што је дејство закљученог Уговора о раду број .. од 06.01.2017. године било условљено правним дејством усвојене привремене мере, па је њеним укидањем отпао правни основ по коме је наведени уговор о раду закључен.

Из наведених разлога, неосновани су наводи ревизије да је основ за заснивање радног односа у конкретном случају уговор о раду, а не усвојена привремена мера и да је сам послодавац одредио трајање овог радног односа.

Такође, неосновано се ревизијом указује и на то је уговор о раду у конкретном случају закључен супротно одредби члана 37. Закона о раду, те на последице из става 6. овог члана, имајући у виду да је Уговор раду број .. од 06.01.2017. године закључен на основу одлуке суда, сагласно привременој мери из пресуде Основног суда у Бору П1 8/16 од 02.11.2016. године, као и да је одредбом члана 37. став 1. Закона о раду прописана могућност да се уговор о раду закључи на одређено време за заснивање радног односа чије је трајање унапред утврђено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба, дакле без таксативног навођења разлога за закључење уговора о раду на одређено време, како ревидент сматра, а ни животних ситуација, осим таксативно наведених изузетака у ставу 4. овог члана.

С обзиром на све изложено, Врховни касациони суд је нашао да ревизију треба одбити као неосновану, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Како је ревизија тужилце одбијена као неоснована, одбијен је и њен захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу чл. 153. и 154. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић